

Pacea in Maroc

O pace, care n'ar consacra totala capitulare a lui Abd el Krim, ar fi o pericolosa nebulie — spunea dl Briand in Camera acum catva timp.

Din ce a constat prestigiul lui Abd el Krim? Numai din victoriile ce le a castigat asupra spaniolilor. Armamentul triburilor era mediocre, dar entuziasmul fortelor rifane pentru persoana Roghii-lui tinea loc de lipsa de organizatie sau de instructie.

Gratie energiei ofensive din vara trecuta a mareșalului Petain, ofensiva intreprinsa cu forte mari si cu mijloace tehnice necunoscuta in razboiul din Africa. Rifanii au fost impinsi pana la culmea lor in munti, peritori de foame si de mizerie. Supusii lui Abd-el-Krim au avut pierderi foarte mari si privatiuni de tot soiul, ca si bolile cresc incontinuu.

Pe cand francezii castigau aceste victorii considerabile, spaniolii de abia s'au putut mentine la Ajdir, iar Tetuanul este azi bombardat de rifani.

Daca aprovizionarea este rea, situatia rebelului nu este insa disperata si contrabanda in arme si in munitii se face pe mii de cai. Rifanii sant putini la numar, obisniti de razboi, dar chiar infangentele i au obisnuit in arta razboiului.

Deacea Abd-el-Krim nu se crede inca batut. Alta chestie este ca vrea sa trateze, ca vrea sa castige timp, sa se aprovizioneze, sa capete hani dela sustinatorii sai straini pentru a relance lupta mai apriga.

Azi, cand propuse francezilor si spaniolilor pacea, seful rusii face pregatiri in anumite parti ale frontului.

Daca el accepta conditiunile grele ce i se pun, face acest lucru in speranta de a obtine un armistitiu. Spaniolii n'au batut inca

pe rifani si autoritatea lor nu va fi respectata.

Pentru a impune rebelilor e nevoie de o mare desfasurare de forte de o noua demonstratie care sa le arate ca nu este de glumit. O strangere in chingi izbutește mai repede decat prin tratative interminabile, in timpul carora seful rifan va pândi momentul oportun pentru a ataca.

Se pare, insa, ca atat opinia publica franceza cat si cea spaniola sunt satule de razboiu si ar dori pacea. Sub presiunea a acestei opinii franco spaniolii admit sa trateze, crezand ca timpul lucreaza pentru cele doua puteri alate in Maroc.

Daca Franța și Spania, însă, nu sunt gata pentru noi sacrificii, înseamnă că problema Rifului nu va fi complet rezolvată.

Abd-el-Krim, ajutat de bolșevici, de germani, de mișcarea panislamică, va putea ori să se înarmeze, dacă nu este amenințat cu sabia lui Damokles a unei armate de ocupație.

Pentru acest african credul și fanatic orice pacifism înseamnă o slăbiciune.

Niciodată di-tonul latin nu este mai îndvârțat decât în această ocazie: si vis pacem, para bellum.

Un nou efort ca acel din anul trecut nu-l poate face, însă, nici Franța și nici Spania.

De aci reze puterea de saturatie coloniala a tuturor celor doua mari puteri latine. Pe cand pentru Italia sau pentru Germania Marocul ar fi un admirabil teren de expansiune politica, militara si economica, pentru Franța și Spania este o sursă zdrobitoare. Puterea coloniala a celor două țări a depășit culmea pentru a lua coborâșul.

Participarea la beneficii

Colaborarea patronilor cu lucrătorii

Problema participării lucrătorilor la conducerea întreprinderilor, în colaborare cu patronii a dat, loc la mari discuțiuni în presa engleză.

În special marele ziar „The Times” a dat o atențiune deosebită acestei chestiuni.

D. J. A. Fisher a descris sistemul de participare la beneficii, pus în aplicare de „South Eastern Railway Company” acum încăzeci de ani.

D. Hyde declară, că acest sistem și alte proiecte analoge nu pot face să se dezvolte la lucrători acțiunea sau un sentiment mai dezvoltat de respect personal.

Aceste sisteme, scrie d. Hyde, prezintă marele avantaj că dezvoltă obiceiul economiei la lucrător, dar că își pierd valoarea fiind întrebuintate numai în acest scop. Cu toate eforturile făcute participarea la beneficii n'a dat de cele mai multe ori, decât rezultate mediocre. Lucrătorii și reprezentanții lor, în toate negocierile lor tind să obțină un salariu stabil, și nu însă să intervină nici un element de natură să slăbească acest principiu și mai cu seamă când produsul d. bănzilor, beneficiilor sau dividendelor este relativ bogat, în comparațiune cu salariul săptămânal stabil și regulat. D. Hyde adăugă apoi, că salariatul scotocite adesea prudent să își plaseze economiile în mii multe locuri și nu pierde din vedere că, chiar dacă el ar desfășura un efort și mai mare în speranța de a-și sporii beneficiile, acest efort ar fi contrabalansat prin conștientă de direcțiivă greșită a întreprinderii sau alți factori independenți de voința lui.

Dl J. A. Bowil scrie că toate măsurile culese de dsa demonstrează că sistemele de participare la beneficii, prin cămpărarea obligatorie de acțiuni de ale întreprinderii, nu ușurează soluționarea problemelor industriale

și că în cele din urmă nu asigură colaborarea muncitorilor. Totuși, când sistemul duce la rezultatul că lucrătorul devine actioner, un trebuie condamnat. Răspunzând criticilor dlui Hyde, dl Bowil afirmă că nici un partizan al sistemului participării lucrătorilor la gestiune, n'a trecut cu vederea necesitatea de a se plăti lucrătorilor integral, salarii normale, astfel ca lucrătorul să nu riste economiile, iar acțiunile să i se dea pe deasupra acestor salarii.

Dl Bowil este de părere să se ia, pentru asigurarea succesului acestui sistem trei feluri de măsuri:

1. Relațiuni personale între patroni și lucrători — fără a se neglija constituirea consiliilor de fabrici — și dezvoltarea serviciului social.

2. Să se intereseze lucrătorii la industrie în general și la profesiunea din care trăiesc, în special, asigurându-se publicitatea activităților întreprinderii întreținându-se cu lucrătorii ori reprezentanții lor despre costul comparat de producțiune, despre perspectivele viitorului, despre modificările imente și în fine.

3. Să se consacre participarea la gestiune printr-un sistem precis de acționariat muncitoresc.

Într-o doua scrisoare datorită tot dlui Hyde citază cifrele publicate de „Ministry of Labour Gazette” în apriliul tezei, că participarea la beneficii n'a justificat speranțele partizanilor a estei idei și crede că se poate aștepta mai mult dela cooperatiia industrială, constiute de întreprinderi, o atmosferă mai binevoitoare în ateliere, case de bin facere, de asistență, de retro-gere, îngrijiri medicale, distracții (spectacole), etc.

Acesta interesează pe muncitor la lucrul său.

D. Howard Hazel președintele Federației patronilor tipografi se pronunță în favoarea participării la beneficii.

Economice.

Târgul de țară

În cursul lunii Aprilie vor avea loc târguri de țară la Lipova 15-16 Aprilie, Caransebeș 22-24 Aprilie și Periamos 25 Aprilie.

Inaugurarea târgului de moste din Milano

Roma. — În prezența Ducelui d'Aosta, a reprezentanților regelui, ministrul Buzzo, Volpi și Ciano s'a inaugurat la Milano al 7-lea târg de mostre.

Casertano și Giacomo Ferri au plecat la Milano unde vor reprezenta Senatul la târgul de mostre.

—oo—

Devizele și valuta.

Rador. 14 Aprilie 1926

BURSA:

Table with exchange rates for Zurich, Berlin, Amsterdam, New-York.

Table with exchange rates for London, Paris, Milano, Praga, Budapesta, Belgrad, Bucuresti, Varșovia, Viena.

Cursul devizelor București

Table with exchange rates for Paris, Berlin, Londra, New-York, Italia, Elveția, Viena, Praga, Budapesta.

Bibliografie

In Biblioteca „Semănătoru” din Arad vor apărea în curând următoarele cărți: Nr. 136-137. Al. Iacobescu: Icoane și privelești. Lei 10. Nr. 138. N. Ghiuța: Ocrotirea clasei de mijloc. Chestiunea meseriașilor. Lei 5. Nr. 139. Gh. Maior: Mănăstirea Argeșului (în 5 acte). Lei 5. Nr. 140. N. I. Herescu: Insemnări literare. Lei 5. Nr. 141. Me'tentie Șora: Carnetul unui preot. Lei 5. Nr. 142-143. Const. Cehan-Racoviță: În cerdacul casei bătrânești. Povestiri. Lei 10. Nr. 144-145. Volbură Poiană: Fata din Ardeal. Poem național în 3 acte. Lei 10. Nr. 146-147. O. Ghibu: Cu gândul la Basarabia. Lei 10. Nr. 148-149. Adrian Pascu: Irena. Comedie dramatică în 3 acte. Lei 10. Nr. 150. Dr. S. Stanca: Greva și alte povestiri. Lei 5. Nr. 151-152. S. Teleajen: Moșnenii. Dramă Lei 10. Nr. 153-154. L. Blaga: Ferestre colorate Lei 10. Nr. 155. N. Ghiulea: Școala poporului. Probleme sociale. Lei 5. Nr. 156. Gh. Maior: Cele 12 fete de împărat și palatul fermecat. Fecerie în 4 acte. Lei 5. Nr. 157-159. Gh. Cardaș: Cântece populare moldovenești. Lei 15. Nr. 160-163. Ion Marin Sadoveanu: Dramă și Teatru. Studii și cronici. Lei 20. Nr. 164-165. Aristofan: Pașările (comedie), traducere în versuri de St. Bezdechi. Lei 10. Nr. 166-168. Nicolae Iorga: Viața românească în Ardeal. Lei 15. Nr. 169. G. Todica: Epidemiile. Lei 5. Nr. 170. Knut Hamsun: Zacheu, tradus de Zaharie Stancu. Lei 5. Nr. 171. Dimitrie I. Goga: Școala ardeleană în Muntenia și Moldova. Lei 5.

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Table with train schedules for Arad, listing destinations like Teiuș, Timișoara, Brad, Oradea-Mare, Pecica, Jimbolia, Otlaca and departure/arrival times.

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenurile spre Arad are legătură.

Calea Ferată Arad-Podgoria

Valabil dela 15 Martie

Mersul trenurilor

Large table with train schedules for routes Arad-Ghioroc, Ghioroc-Pâncota, and Ghioroc-Radna, including station names and times.